

Diversitat i política lingüística en un món global

Miquel Pueyo i Albert Turull.
Barcelona: UOC; Pòrtic, 2003

Autora

Marina Solís Obiols
Secretaria de Política Lingüística
msolis@gencat.net

No és cap casualitat que a finals de l'any passat es presentés en societat, sota l'aixopluc editorial de la Universitat Oberta de Catalunya, aquesta obra que, per les seues característiques, és la primera del seu gènere concebuda i pensada com a tal en català. I diem que la publicació d'aquesta obra no és cap casualitat en els temps que corren perquè respon a la necessitat actual de reflexió sobre els principals eixos que els autors hi tracten: la diversitat lingüística en el món actual i les polítiques lingüístiques que s'hi poden exercir, tot això prenent com a marc contextualitzador l'era de la globalització. A més, els autors hi descriuen amb molt de detall i rigor la situació de la llengua catalana —una llengua local en el nostre món globalitzat—, i les diferents polítiques lingüístiques que s'apliquen en la nostra comunitat lingüística, amb una reflexió final sobre els aspectes culturals i lingüístics que es deriven de la globalització i sobre els seus efectes en la comunitat lingüística catalana.

L'objectiu, ambicions per contingut i abast, es desenvolupa a partir de l'estructuració del llibre en quatre capítols, els quals permeten tant al lector més especialitzat com al merament curios d'aprofundir i endinsar-se, respectivament, en els aspectes següents: i) La política i la planificació lingüístiques; ii) Els drets lingüístics en les institucions internacionals i europees i els estats plurilingües; iii) Polítiques lingüístiques en els territoris de la comunitat lingüística catala-

na; iv) Globalització i societat de la informació.

En el primer capítol, «Introducció general a la política i la planificació lingüístiques», els autors donen compte, de manera general, del paradigma científic de la política i la planificació lingüístiques, amb l'examen de les interrelacions i diferències entre aquestes dos disciplines, i de la definició dels tipus bàsics tant de planificació com de política lingüística. A més, per tal d'aprofundir més en aquestes disciplines, també en tracten els objectius, els elements i les fases. Quant al segon capítol, «Els drets lingüístics en els estats plurilingües», podem trobar-hi elements per a la descripció i anàlisi dels drets lingüístics de les persones i de les comunitats, el règim lingüístic de les organitzacions internacionals i europees (les Nacions Unides, el Consell d'Europa i la Unió Europea), la regulació internacional dels drets lingüístics, els criteris determinants en la política lingüística dels estats i les administracions, i un interessant estudi comparatiu sobre els criteris que, en matèria de política lingüística, exerceixen diversos països europeus, com ara Grècia, el País de Gal·les, Finlàndia, Itàlia... En el tercer capítol, dedicat a les «Polítiques lingüístiques en els territoris de la comunitat lingüística catalana», s'hi caracteritzen els aspectes que defineixen la comunitat lingüística catalana: el nom, la demografia, el territori i l'ús de la llengua en el territori; s'hi actualitzen les dades sobre coneixements i usos lingüístics de què es disposa sobre la situació de la llengua de manera minuciosa i detallada, tal com dèiem més amunt, així com també s'hi analitzen les diferents polítiques lingüístiques que s'apliquen en aquesta comunitat lingüística; per acabar, en el mateix capítol, els autors analitzen la singularitat de la minoria aranesa, amb els mateixos criteris d'actualització de les dades i tractament de la informació que s'han utilitzat per a la llengua catalana. Finalment, en el quart capítol, «Globalització i societat de la informació», podem trobar-hi una reflexió sobre els aspectes

sociopolítics, culturals, ideològics i també lingüístics de la globalització, sobre els aspectes (socio)lingüístics que es deriven de la societat de la informació i sobre l'impacte de les noves tecnologies en la comunitat lingüística catalana.

Tanquen l'obra una acurada i completa bibliografia sobre els aspectes que s'hi han desenvolupat, i un útil glossari per als lectors no tan familiaritzats amb els conceptes i les temàtiques tractades. Volem acabar la presentació d'aquest manual tot recordant la cita: «Think global and act local» («Pensa de manera global i actua localment»), la qual creiem que engloba l'esperit d'aquesta obra, els continguts i la lectura de la qual de ben segur que tenen interessants i profitosos punts en contacte amb la situació de moltes i diverses llengües locals del nostre món globalitzat.